ПЪРВО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ” ГРАД МОНТАНА
3400, ГР. МОНТАНА, БУЛ.”ТРЕТИ МАРТ” № 23, тел.: 096 307 556; 096 306 757
e-mail: m_1oukm1960@abv.bg

Утвърждавам: .....
Албена Иванова,
Директор на I ОУ
Заповед № 15 – 775/13.09.2022 г.

Годишна училищна програма за целодневна организация на учебния ден 2022/2023 година

1. Общи положения:

1.1. Нормативно основание:

Училищната програма за целодневна организация на учебния ден (ЦДО) е разработена на основание чл.102(1),(2) от ЗПУО, чл.6(5) Раздел II, чл.19-26, Раздел III от Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.

1.2. Характеристика на целодневната организация на учебния ден в училището.

В I ОУ „Св. св. Кирил и Методий”, гр. Монтана, целодневната организация обхваща ученици от I до VI клас както следва:

I - IV клас – 12 групи за ЦДО

V - VI клас – 1сборна група ЦДО

– Целодневната организация на учебния ден се организира, като учебните занятия от задължителната подготовка се провеждат преди обяд, а дейностите за организиран отдих и физическа активност, самоподготовка и занимания по интереси - след обяд.

В състава на групите за целодневна организация на учебния ден има ученици с различна степен на усвояване на знания, пътуващи ученици от селата Николово и Долно Белотинци, както и ученици със СОП.

Групите за целодневна организация на учебния ден се формират съобразно броя на подадени заявления от родителите до 01 септември.

След 01 септември ученици могат да допълват свободните места в сформираните групи до максималния им брой.

Целодневната организация на учебния ден предоставя допълнителни условия за взаимодействие и сътрудничество между всички участници в образователния процес, за

екипна работа с цел развитие на компетентностите на всеки ученик за успешна личностна реализация и подкрепа за личностното развитие."

Във връзка с усложнената обстановка се въвеждат правила за вътрешен ред и организация на учебната дейност.

При обявена извънредна епидемична обстановка, когато присъственият образователен процес в училището не е преустановен, броят на групите по ал. 1 може да се определя и с брой на учениците в тях под минималния брой.

1.3. Предназначение на програмата:

Училищната програма за ЦДО конкретизира целите, условията и реда за провеждане на целодневната организация в I ОУ „Св. св. Кирил и Методий", гр. Монтана, през учебната 2022/2023 година; дейностите в групите I-VI клас; общите и специфичните характеристики и различия в структурата, състава и обхвата на групите в изпълнение на държавната политика за постигане на качествен образователно-възпитателен процес, както и на целите, заложени в стратегията на училището за повишаване на резултатите от обучението и възпитанието на учениците.

2. Цели на програмата:

Основна цел:

Подпомага процесите на ефективна организация и провеждане на целодневната организация на учебния ден за учениците от I-VI клас за повишаване качеството на образователно-възпитателния процес и за по-пълно удовлетворяване на индивидуалните образователни потребности на обхванатите ученици.

Специфични цели:

◄ Повишаване на качеството на образователно-възпитателния процес чрез развитие на уменията на учениците за самоподготовка и чрез откриване и насърчаване на творческите способности и умения за общуване на учениците, необходими в съвременното обществото при зачитане на техните интереси, съобразно индивидуалните им възможности и възрастови особености.

◄ Повишаване на началната и базовата грамотност на учениците от I-IV клас, измерима със степента на уменията им за четене и разбиране на текст, както и за писане и създаване на текст в съответствие с книжовните норми на съвременния български книжовен език.

◄ Поставяне основите и развитие на функционалната грамотност на учениците от V - VI клас, измерима с индивидуалните умения на учениците да откриват, подбират, извличат, анализират и синтезират информация от различни информационни източници и да я използват за създаване на текст в зависимост от конкретните цели и условия.

◄ Повишаване мотивацията за активно участие в образователно- възпитателния процес на всички заинтересовани страни (ученици, учители, родители) в условията на целодневната организация на учебния ден чрез:

- създаване на стимулираща личностното развитие на ученика учебна среда, съответстваща на неговата индивидуалност и степен на развитие;
- създаване на възможности за общуване и опознаване между деца от различни социални, етнически и културни общности;

• зачитане на индивидуалните различия на децата – стил на възприемане и учене, стил на работата, темперамент, потребности и интереси.

3. <u>Основни дейности</u>

За организиране и провеждане на целодневна организация на работния ден училището извършва следните основни дейности:

◄ Проучване на интересите и потребностите на учениците за участие в групи за целодневна организация на учебния ден;

◄ Приемане на ПС и утвърждаване от директора на целодневна организация на работния ден в I-VI клас;

◄ Щатно обезпечаване на групите;

◄ Разработване на годишни програми и планове на учителите на групите и утвърждаване от директора;

◄ Изготвяне и утвърждаване на график (седмично разписание) по часове в групите;

◄ Планиране и осъществяване на педагогически контрол по отношение на качеството на педагогическата дейност, организацията на работата в часовете и резултатите от учебно-възпитателната работа на учениците от групите;

◄ Осигуряване на менторство/ настойничество за новоназначените и/или с малък професионален опит учители на групите;

◄ Осигуряване на условия за обучение и повишаване на квалификацията на учителите на групите на институционално ниво и външни обучения.

◄Броят на групите за занимания по интереси и ръководителите им се определят от директора на училището в срок до 10 октомври въз основа на подадените заявления на учениците и с изразено информирано съгласие на родителя за участието на съответния ученик. Групите за занимания по интереси в училището се формират в зависимост от посоченото първо желание на ученика, като може да се формират с ученици от различни класове, както и сборни групи с ученици от групите за целодневна организация на учебния ден. При невъзможност да се формира група за занимания по интереси по първо желание групите се формират по второ или следващо желание, без да се надвишава максималният брой на учениците в групата, определен от директора на училището. Училището осигурява участие в занимания по интереси на минимум 20 на сто от учениците в училището. В случай че училището не осигури участието на посочените в ал. 5 ученици, първостепенният разпоредител с бюджет намалява средствата за занимания по интереси пропорционално на недостига до 20 на сто. Когато в информационната система са регистрирани предложения за провеждане на занимания по интереси, свързани с играта на шах, и е направен избор от ученици за включване в такива занимания, в училището задължително се формира група или групи за занимания по интереси, свързани с играта на шах. В случай че не е направен избор от ученици за участие в занимания по интереси, свързани с играта на шах, такива занимания се провеждат в часовете за занимания по интереси в рамките на целодневната организация на учебния ден.

◄Когато ученикът е възпрепятстван да се включи в конкретно занимание, той представя документ, който удостоверява обстоятелствата за отсъствието му. При отсъствието на ръководителя на групата повече от три часа времевият график за занимания по интереси се актуализира при възможност, като се запазва общият брой часове за дейността.

◄Учителите в групи за целодневна организация подпомагат ръководителите на групи за занимания по интереси, когато тези занимания се провеждат в рамките на целодневната организация на учебния ден.

4. Организация, разпределение и съдържание на ЦО на учебния ден в I ОУ ”Св. св. Кирил и Методий” – град Монтана

4.1. Организация:

4.1.1. Дейностите по организиран отдих и физическа активност, самоподготовка и заниманията по интереси в групите I-VI клас се организират както следва:

Блок „А”: организиран отдих и физическа активност – 2 учебни часа;
Блок „Б”: самоподготовка – 2 учебни часа;
Блок „В”: занимания по интереси – 2 учебни часа.

4.1.2. Продължителност на занятията в ЦДО:

I-II клас – 35 минути
III-IV клас – 40 минути
V - VI клас – 40 минути

4.2. Разпределение на дейностите в ЦДО:

Седмично разписание на: I - II клас

	понеделник	време от ... ч. до ... ч.	Вторник	време от ... ч. до ... ч.	сряда	време от ... ч. до ... ч.	четвъртък	време от ... ч. до ... ч.	петък	време от ... ч. до ... ч.
1.	ООФА	12:10 - 12:45	ООФА	12:10 - 12:45	ООФА	12:10 - 12:45	ООФА	12:10 - 12:45	ООФА	12:10 - 12:45
2.	Самопод -готовка	12:50 - 13:25	Самопод-готовка	12:50 - 13:25	Самопод-готовка	12:50 - 13:25	Самопод -готовка	12:50 - 13:25	Самопод -готовка	12:50 - 13:25
3.	Самопод -готовка	13:35 - 14:10	Самопод-готовка	13:35 - 14:10	Самопод-готовка	13:35 - 14:10	Самопод -готовка	13:35 - 14:10	Самопод -готовка	13:35 - 14:10
4.	ЗИ	14:20 - 14:55	ЗИ	14:20 - 14:55	ЗИ	14:20 - 14:55	ЗИ	14:20 - 14:55	ЗИ	14:20 - 14:55
5.	ЗИ	15:10 - 15:44	ЗИ	15:10 - 15:44	ЗИ	15:10 - 15:44	ЗИ	15:10 - 15:44	ЗИ	15:10 - 15:44
6.	ООФА	15:55 - 16:30	ООФА	15:55 - 16:30	ООФА	15:55 - 16:30	ООФА	15:55 - 16:30	ООФА	15:55 - 16:30

Седмично разписание на: III – IV клас

Седмичноразписание V-VI клас

	понедел-ник	време от ... ч. до ... ч.	вторник	време от ... ч. до ... ч.	сряда	време от ... ч. до ... ч.	четвъртък	време от ... ч. до ... ч.	петък	време от ... ч. до ... ч.
1.	ООФА	13:05 - 13:45	ООФА	13:05 - 13:45	ООФА	13:05 - 13:45	ООФА	13:05 - 13:45	ООФА	13:05 - 13:45
2.	Самопод-готовка	13:50 - 14:30	Самопод -готовка	13:50 - 14:30	Самопод-готовка	13:50 - 14:30	Самопод -готовка	13:50 - 14:30	Самопод -готовка	13:50 - 14:30
3.	Самопод-готовка	14:40 - 15:20	Самопод -готовка	14:40 - 15:20	Самопод-готовка	14:40 - 15:20	Самопод -готовка	14:40 - 15:20	Самопод -готовка	14:40 - 15:20
4.	ЗИ	15:30 - 16:10	ЗИ	15:30 - 16:10	ЗИ	15:30 - 16:10	ЗИ	15:30 - 16:10	ЗИ	15:30 - 16:10
5.	ЗИ	16:10 - 16:50	ЗИ	16:10 - 16:50	ЗИ	16:10 - 16:50	ЗИ	16:10 - 16:50	ЗИ	16:10 - 16:50
6.	ООФА	16:50 - 17:30	ООФА	16:50 - 17:30	ООФА	16:50 - 17:30	ООФА	16:50 - 17:30	ООФА	16:50 - 17:30

	понедел-ник	време от ... ч. до ... ч.	Вторник	време от ... ч. до ... ч.	сряда	време от ... ч. до ... ч.	четвъртък	време от ... ч. до ... ч.	петък	време от ... ч. до ... ч.
1.	ООФА	13:50 - 14:30	ООФА	13:50 - 14:30	ООФА	13:10 - 13:50	ООФА	13:50 - 14:30	ООФА	13:10 - 13:50
2.	Самопод-готовка	14:30 - 15:10	Самопод -готовка	14:30 - 15:10	Самопод -готовка	13:50 - 14:30	Самопод-готовка	14:30 - 15:10	Самопод-готовка	13:50 - 14:30
3.	Самопод-готовка	15:15 - 15:55	Самопод -готовка	15:15 - 15:55	Самопод -готовка	14:40 - 15:20	Самопод-готовка	15:15 - 15:55	Самопод-готовка	14:40 - 15:20
4.	ЗИ	16:00 - 16:40	ЗИ	16:00 - 16:40	ЗИ	15:30 - 16:10	ЗИ	16:00 - 16:40	ЗИ	15:30 - 16:10
5.	ЗИ	16:40 - 17:20	ЗИ	16:40 - 17:20	ЗИ	16:10 - 16:50	ЗИ	16:40 - 17:20	ЗИ	16:10 - 16:50
6.	ООФА	17:20 - 18:00	ООФА	17:20 - 18:00	ООФА	16:50 - 17:30	ООФА	17:20 - 18:00	ООФА	16:50 - 17:30

4.3. **Съдържание на дейностите:**

4.3.1. Общи педагогически изисквания при провеждане на **организиран отдих и физическа активност**:

- Заниманията на учениците в часовете за организиран отдих и физическа активност се провеждат непосредствено след последния час по седмичното разписание на часовете по ЗП,ИУЧ в училищния стол за хранене, двора на училището, физкултурния салон, училищната библиотека и помещенията за занятията на групите под ръководството на учителя.

Съдържание:

Дейностите по организиран отдих и физическа активност включват:

1. Организиране и провеждане на отдиха и спорта на учениците за създаване на здравословни навици и осъществяване на прехода към самоподготовка;
2. Осигуряване време за обедното хранене на учениците.

Ключови акценти:

- възпитателно взаимодействие;
- поведенчески потенциал;
- разтоварване на умственото напрежение;
- превенция при прояви на агресия и намаляване на негативни прояви.

4.3.2. Общи педагогически изисквания при провеждане на часовете за **самоподготовка**.

Часовете за самоподготовка се провеждат непосредствено след занятията по организиран отдих и физическа активност съобразно седмичното разписание.

Те се провеждат в класните стаи по степен на трудност на учебните предмети за следващия учебен ден. Самоподготовката се ръководи от учителя в групата и се провежда по начин, който да доведе до развитие на уменията на учениците за самостоятелно учене с оглед на изграждане индивидуален стил за възприемане, анализиране, подбор, синтезиране и използване на информацията за изпълнение на конкретни цели и в конкретни ситуации; да стимулира любознателността и стремежа им към знание и толерантно взаимодействие чрез усъвършенстване на уменията за общуване и работа в екип.

В зависимост от потребностите на учениците и по предложение на учителите в групите и на класните ръководители в I–IV клас, респективно преподавателите в V-VI клас, директорът утвърждава график за провеждане на консултации от преподавателите по време на самоподготовката. Консултациите се водят в стаята за самоподготовка или в свободна съседна стая.

Съдържание:

Дейностите по самоподготовка на учениците включват:

1. Ситуации за осмисляне на изучаваното съдържание по време на учебния час;
2. Усвояване на начини и методи за рационално учене;
3. Подготовка на домашни, проектни задания и / или задачи;
4. Подготовка за класни и контролни работи;
5. Изпълнение на допълнителни задачи и упражнения във връзка с общообразователните учебни предмети от седмичното разписание, поставени от учителя на групата;
6. Формиране на умения за самостоятелно планиране и организиране на подготовката;
7. Консултации с учители по различни учебни предмети.

Ключови акценти:

- задачите за самоподготовката – съобразени с индивидуалните потребности на ученика;
- самостоятелна работа на ученика, ефективно подпомагана от учителите и стимулираща развитието му;
- добра комуникация и партньорство на учителите в групите с учителите по учебните предметите от задължителната подготовка.

Дидактически изисквания:

- степенуване по трудност на учебните предмети (от „трудните" към „лесните");
- учене в едно и също време при спазване на моментите за отдих;
- фронтови метод на работа при преглед на преподавания учебен материал, правилата, ключовите думи, понятията;
- индивидуална работа на учениците, подпомагани от възпитателя с оглед самостоятелно усвояване и затвърдяване на учебното съдържание с разбиране;
- старателно и коректно написване на домашните работи и изпълнение на ученически проекти;
- прилагане на иновативни методи, индивидуален подход, работа по двама, групова работа в малки групи, упражнения, свързани с логическото мислене, с развитие на паметта и въображението, с повишаване на грамотността на учениците:
  - ролеви игри – демонстриране на определен тип отношения, нрави, език, бит и т.н.;
  - симулационни игри – учене чрез съпреживяване /емпатия/; упражняване на практически умения въз основата на теоретичните познания;
  - метод на асоциациите – възможност за изграждане на система на „придвижване" по учебния материал въз основа на изучените термини;
  - кубиране – разясняване на една тема от различни гледни точки ;
  - инсърт – система за ефективно четене с разбиране чрез отбелязване;
  - рефлексия/ самооценяване;
  - мозъчна атака – решаване на нови проблеми чрез прилагане на оригинални решения .

4.3.3. Общи педагогически изисквания при провеждане на **занимания по интереси**:

- Заниманията по интереси се организират с цел мотивиране на учениците и родителите им за участие в целодневната организация на работния ден и могат да включват занимания, които не са свързани пряко с часовете по ЗП, ИУЧ.

- Ученици, включени в извънучилищни дейности /спортни клубове, езикови школи, музикални школи и т.н./, могат да бъдат освобождавани от часовете за организиран отдих и физическа активност и занимания по интереси в ЦДО в дните на провеждането им, за което се изисква декларация от родител или документ от съответния клуб. В началото на учебната година родителите подават декларация , че детето им може да се прибира от училище без придружител.

Съдържание:

1. Заниманията по интереси се организират в зависимост от желанията на учениците, техните възрастови особености и възможностите на училището, като могат да не са свързани с учебните предмети от училищния учебен план.

Заниманията по интереси се организират в следните направления:

1. Наука
2. Изкуства – рисуване, моделиране, апликиране
3. Образователни, логически и развиващи игри; компютърни игри
4. Музика и танци
5. История и традиции

Ключови акценти:

- с насоченост към развитие на ключови компетентности, заложени в училищния план за изпълнение на Националната програма за повишаване на грамотността на учениците;
- подпомагане и допълване на обучението чрез занимателни/развиващи игри и дейности;
- занимания, различни от училищните клубни и кръжочни дейности;
- емоционална и творческа среда за отмора от пряка учебна дейност.

В част от часовете по организиран отдих и физическа активност и занимания по интереси учениците могат да участват в дейности от програмата за допълнителна подкрепа и личностно развитие.

БРОЙ НА ГРУПИТЕ ЗА ЦДО И БРОЙ НА УЧЕНИЦИТЕ В ТЯХ

Броят на групите за целодневна организация на учебния ден и броят на учениците в тях се определя съгласно ДОС за финансиране на институциите за определяне на броя на паралелките и групите и броя на учениците в паралелките на училищата.

Нормативи за брой на учениците в група за ЦДО:

- Минимален норматив – 16 ученици;
- Максимален норматив – 25 ученици.

Броят на групите и броят на учениците в тях се определя в началото на учебната година, като се раздели броят на учениците на норматива за максимален брой и се формират самостоятелни или сборни групи.

Нова група се образува при остатък 16 и повече ученици.

При определяне броя на групите нормативът за максимален брой може да бъде завишен, но не с повече от 10 на сто.

Броят на учениците в група може да бъде определен и над норматива за максимален брой, но не с повече от 10%.

При недостатъчен брой ученици за образуване на групи при спазване на норматива за максимален брой две групи се формират при минимален брой 16 ученици във всяка от тях.

Групата за ЦО се разформират по време на учебните занятия, когато броят на учениците се намали под норматива за минимален брой.

ЗАПИСВАНЕ И ОТПИСВАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ В ГРУПА ЗА ЦДО

Записването на учениците в група за ЦДО става въз основа на декларации (заявления), подадени от родителите/настойниците на учениците в началото на учебната година.
Записване става и при преместване на ученик от друго училище.
Отписването се извършва само при преместване на ученици от училището или чрез подадено заявление от родителя за отписване от група за ЦО в края на учебната година .

ОТСЪСТВИЯ

При отсъствие на ученик от часовете от блок А, В и С възпитателят поставя отсъствие в дневника на групата.
Отсъствията се извиняват:

- при представяне на медицинска бележка или документ от спортния клуб, в който членува;
- до 3 дни в една учебна година с уведомление от родителя;
- до 7 дни в една учебна година с разрешение на директора на училището въз основа на писмена молба от родителя.

В случаите, в които ученикът има регистрирани повече отсъствия в групата за ЦО , учителят праща писма до родителя, с оглед предприемане на мерки за намаляване на безпричинните отсъствия.
Учениците при липсва на други възможности могат да отсъстват от часовете за организиран отдих и спорт или от часовете по дейности по интереси по два учебни часа през деня, или два дни в седмицата от часовете на целодневната организация на учебния ден при подадена декларация от родителя или настойника на ученика.

5. Очаквани резултати

- Повишаване и поддържане на интерес към ЦО на учебния ден у участниците в образователния процес.
- Усъвършенстване на ЦО на учебния ден като успешен модел за модернизиране и оптимизиране на обучението и възпитанието в духа на съвременните европейски тенденции.
- Подпомагане на семейството чрез целодневен обхват на децата в работното време на родителите им.
- Осигуряване на подходяща среда и условия за учебни занимания, спорт, отдих и стимулиране на творческото развитие и осмисляне на свободното време на учениците.
- Повишаване на резултатите от образователно-възпитателния процес чрез:
  - Повишаване функционалната грамотност на учениците;
  - Формиране на навици за самостоятелно учене;
  - Създаване на собствен стил на учене и трайни навици за планиране на учебното и извънучебното време у учениците.